

PROGRAM DEJAVNOSTI

KNJIŽNICE RADLJE OB DRAVI V LETU 2026

Pripravila Slavica Potnik
marec 2026

KAZALO

UVOD	3
1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT	3
1.1 Stanje kadrov in kadrovski načrt	3
1.2 Način zaposlitve	5
1.3 Povzetek	5
2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA	6
2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2026	6
2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2026	7
2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2026	7
2.2.2 Podarjeno gradivo	7
2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog območne koroške knjižnice	7
2.3 Strokovno bibliotekarsko delo	8
3 INFORMACIJSKA SLUŽBA	8
3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij	9
3.2 Informiranje uporabnikov	9
4 MATIČNA SLUŽBA	9
5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST	9
6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV	9
7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI	10
7.1 Odpiralni čas	11
7.2 Uporabniki knjižnice	11
7.3 Stroški uporabe knjižnice za uporabnike in člane	12
7.4 Načrtovanje obiska in izposoje	13
8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI	14
8.1 Prireditve za otroke in mladino	14
8.2 Prireditve za odrasle	18
8.3 Druge promocijske dejavnosti za prepoznavnost knjižnice	20
9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)	20
9.1 Oprema	20
9.2 Prostori	21
10 FINANČNI NAČRT	22
11 ZAKLJUČEK	22

UVOD

Program dejavnosti knjižnice za leto 2026 je dokument, ki vsebinsko določa izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in temelji na zakonskih podlagah:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS št. 88/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003 in 162/22),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028,
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Radlje ob Dravi (MUV 21/2003, MUV 13/2024 in Uradno glasilo e-občina 27/2024),
- Statut Knjižnice Radlje ob Dravi,
- drugi notranji akti in pravilniki knjižnice.

Knjižnica Radlje ob Dravi je splošna, javno dostopna knjižnica. Potencialni uporabniki knjižnice so vsi prebivalci območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva, to je prebivalci občin Radlje ob Dravi, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju, po podatkih za leto 2025: 15.544 prebivalcev.

Knjižnica je zakladnica kulturnega bogastva, stičišče raznih človekovih interesov, usmerjevalka znanja za vse generacije in tudi spodbujevalka duševne aktivnosti za uporabnike s posebnimi potrebami. Vedno bolj se oblikuje v prostor navdiha, učenja, srečevanja in druženja za vse prebivalce različne starosti, narodnosti, izobrazbe, veroizpovedi. Naš globalni cilj je zadovoljstvo uporabnikov, zaposlenih in ustanoviteljev. Uporabnikom omogočamo dostop do knjižničnega gradiva in informacij iz lastne zbirke, zbirk drugih knjižnic in ostalih ponudnikov informacij. Občanom želimo z zagotavljanjem kakovostnih knjižničnih storitev izboljšati kvaliteto življenja, razvijati bralno kulturo in ne nazadnje prispevati k polnejšemu bivanju posameznikov. Zaposlene odlikuje strokovnost, razvojna naravnost in prijaznost. Kot partnerji sodelujemo z organizacijami, ustanovami, društvi in zavodi na lokalnem in nacionalnem nivoju.

1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT

1.1 STANJE KADROV in KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2026

Stanje:

V letu 2026 je v knjižnici redno in po pogodbi zaposlenih: 8,8625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 7 strokovnih delavcev. Za plačo redno zaposlenih prispevajo sredstva občine ustanoviteljice v celoti.

Stanje in načrtovanje kadrov je razvidno iz KADROVSKEGA NAČRTA:

oblika zaposlitve	delovno mesto	stanje 2025: število delavcev na dan 31.12.2025	kadrovski načrt 2026: število delavcev na dan 1.1.2026	stanje od 1.4.2026 - dodatna zaposlitev knjižničarja	dodatno zaposlovanje v prihodnjih letih	končno stanje po Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, veljavnem od oktobra 2024
redna zaposlitev	direktor	1	1	1	0	1
	administrativno- računovodski delavec	0,8	0,8	0,8	0,2	1
	čistilka	0	0	0	0,5	0,5
	hišnik	0	0	0	0,5	0,5
	knjižničar	2	2	3	0	3
	višji knjižničar	1	1	1	0	1
	Bibliotekar VII/1 in VII/2	4	4	4	1	5
skupaj število redno zaposlenih	8,8	8,8	9,8	2,2	12	
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625	0,0625	0	0
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	8,8625	8,8625	9,8625	2,2	12

Kratkoročni cilj na področju zaposlovanja kadrov je dodatna zaposlitev enega strokovnega delavca, knjižničarja, po možnosti z znanjem s področja računalništva. **Zaposlitev načrtujemo s 1. aprilom 2026,** ker predvidevamo, da bomo do takrat prejeli zagotovilo Občine Radlje o zagotovitvi sredstev. Občina Radlje je namreč sprejela dvoletni proračun za 2025 in 2026 in bo razliko v potrebnih sredstvih za plače, ki so se vmes bistveno spremenile, zagotovila z rebalansom proračuna. Preostale štiri občine so sredstva načrtovala v celoti. Soglasje za nove zaposlitve do zapolnitve delovnih mest, ki so obvezna po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe pa so občine podale s soglašanjem k načrtu ukrepov za izpolnitev pogojev, ki je bil občinam poslan v februarju 2025.

Dolgoročni cilj na področju zaposlovanja kadrov je dodatna zaposlitev potrebnih minimalnih kadrov na podlagi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (veljaven od 18. 3. 2023):

- enega strokovnega delavca: bibliotekarja,
- 0,2 računovodsko-administrativnega delavca,
- 0,5 čistilke ter
- 0,5 hišnika.

Obrazložitev:

Kadrovski načrt, ki je sestavni del pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest in je oblikovan na podlagi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe opredeljuje minimalno število delavcev, s katerimi bo Knjižnica Radlje ob Dravi lahko izvajala knjižnično javno službo za pet občin ustanoviteljic. Predvidevamo, da bomo kadrovski načrt izpolnili do

konca leta 2027. Z izpolnitvijo kadrovskega načrta bo izpolnjen pogoj za delovanje knjižnice v predvidenem obsegu, ki predvideva:

- večjo povezanost knjižnice z ostalimi deležniki, katerih cilji se vsebinsko skladajo, da postane uporaba knjižničnih storitev zanimiva čim širši populaciji,
- večjo vključenost specifičnih potreb lokalnih okolij pri oblikovanju in prilagajanju knjižničnih dejavnosti,
- več sistematičnosti pri izvajanju dejavnosti na področju spodbujanja k branju in razvoju vseh vrst pismenosti z usmerjeno pozornostjo k družbenim skupinam, ki jih pospešena digitalizacija na različne načine izključuje,
- izboljšanje dostopnosti knjižničnih storitev s podaljšanjem odpiralnih časov posameznih enot knjižnice.

Knjižnica s svojim delom izkazuje, da kolikor je mogoče, sledi potrebam spreminjajoče se družbe in se pri tem smiselno povezuje z drugimi deležniki, vendar je prav zaradi premalo kadrov v naših lokalnih okoljih še vedno premalo učinkovita, kar se izraža predvsem v številu aktivnih članov. Ob prostorskih, lokacijskih in materialnih pogojih, ki so v vseh naših enotah povsem ustrezni, bomo z dodatnimi kadri veliko uspešneje reševali izzive, ki jih prinašajo potrebe sodobne družbe.

1.2 NAČIN ZAPOSLOTITVE

Redna zaposlitev

Struktura redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje je razvidna iz zgornje tabele. Vsi redno zaposleni delavci izpolnjujejo predpisane pogoje za zasedbo delovnega mesta in imajo opravljene strokovne kvalifikacije za opravljanje strokovnega dela. Novo zaposleni strokovni delavci v zakonitem roku opravijo strokovni izpit.

Zaposlitev po pogodbi

Ta oblika zaposlitve je v knjižnici prisotna zaradi kombinacije šolske in splošne knjižnice v knjižnici na Kapli. Ko bo kadrovski načrt izpolnjen predvidevamo, da bomo odprtost splošne knjižnice na Kapli lahko zagotavljali z redno zaposlenimi kadri.

1.3 POVZETEK

Predvideni stroški za plače in ostale stroške dela redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2026 znašajo **381.415 €**, od tega znašajo predvideni stroški za novo zaposlenega knjižničarja 19.318 €. Ovrednotenje stroškov dela temelji na doslednem upoštevanju zakonodaje na področju plač javnih uslužbencev in vseh ostalih zakonov, s katerimi se obvladujejo javne finance. Upoštevali smo tudi zvišanje plač pri zaposlenih, ki bodo v letu 2026 izpolnjevali pogoje za napredovanje ter sredstva za plačilo redne delovne uspešnosti zaposlenih. Nismo pa v načrtovanje vključili nekaterih sprememb na področju plač, zaradi katerih bomo potrebovali dodatna sredstva. Te stroške bomo opredelili, ko bodo znani in jih vključili v predloge za rebalans sredstev.

2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA

2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2026

Pri nabavi knjižničnega gradiva bo knjižnica upoštevala **Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva za leto 2026**. To je dokument, ki določa osnovne kriterije za nakup knjižničnega gradiva v koledarskem letu. Osnove za oblikovanje kriterijev in meril izhajajo iz:

- zakonodaje na področju knjižnične dejavnosti, konkretno predvsem iz: Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične javne službe, Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice (2018-2028), Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, priporočil Nacionalnega programa na področju kulture;
- posebnosti okolja, posebne potrebe nekaterih skupin prebivalcev v domačem okolju;
- posebnosti, značilnosti in cilji knjižnice in lokalnih skupnosti.

Dokument je objavljen na spletni strani knjižnice.

		zakonska podlaga: Strokovna priporočila in standardi za knjižnice 2018-2028	Prirast novega gradiva v letu 2026 s predlaganimi finančnimi sredstvi	v primeru nižjih sredstev	v primeru višjih sredstev
1	SKUPAJ nakup KNJIŽNEGA gradiva	vsaj 250 izvodov na 1000 preb.	3884 izvodov 2860 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
2	nakup NEKNJIŽNEGA gradiva		8 izvodov na 1000 preb., kar je 124 izvodov 100 naslovov	ustrezno manj	ustrezno več
3	zagotavljanje e- knjig na portalu COBISS Ela		Plačilo po dejansko izposojenih licencah e-knjig		
	Nakup zvočnih knjig	Vsaj 100 naslovov	100 naslovov 100 izvodov/licenc	enako	ustrezno več
4	nakup periodike za osrednjo knjižnico	vsaj 100 naslovov	100 naslovov	enako	enako
5	nakup periodike za posamezno organizacijsko enoto	vsaj 30 naslovov	30 naslovov	ustrezno manj	enako
6	razmerje med strokovnim in leposlovnim gradivom	strokovno:leposlovno gradivo = 60:40 % v OK in 50:50% v krajevnih knjižnicah	50:50 v OK in 50:50 v krajevnih knjižnicah	V vseh enotah 50:50	enako
7	odstotek gradiva za otroke do 15. leta	25 -30 % (oziroma se upoštevata delež otrok in mladine med prebivalci)	35 %	enako	32 %

Knjižnica bo torej spremljala izdajo slovenske in tuje produkcije, nabavljala knjige, revije in drugo gradivo z namenom, da **se približa normativom in standardom, ki veljajo za splošne knjižnice, ob čemer bomo seveda spremljali in upoštevali potrebe in želje neposrednega okolja v katerem delujemo.**

2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2026

2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2026

Višina sredstev, ki jih bomo namenili za nakup knjižničnega gradiva v letu 2026 bo znana, ko bo znan rezultat javnega poziva Ministrstva za kulturo, zato v finančnem načrtu navajamo sredstva v višini 65.500 €, v katra smo vključili oceno republiških sredstev, ki temelji na sofinanciranju iz preteklih let.

Nakup za posamezno enoto knjižnice bo tako odvisen od namenskih sredstev posamezne občine in republiških sredstev. Pri nakupu bomo ravnali v skladu z merili iz Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2026. Zaradi relativno nizkih sredstev za nakup gradiva s strani republike in nizkih sredstev iz občinskih proračunov, bo še pomembneje, kaj in koliko bomo kupili, da bo dolgoročni negativni vpliv na knjižnično zbirko in na izvajanje osnovne dejavnosti knjižnice ublažen.

2.2.2 Podarjeno gradivo

Nakup gradiva ni v Knjižnici Radlje ob Dravi edini način pridobivanja gradiva. Gradivo bomo pridobivali tudi v obliki darov. Darovalci so predvsem uporabniki in obiskovalci knjižnice, ki sprejmejo naše pogoje pri darovanju knjig in drugega gradiva knjižnici. Ti pogoji se nanašajo na našo popolno suverenost pri odločanju, kako bomo z gradivom ravnali. Le del podarjenega gradiva namreč uvrstimo v knjižnično zbirko, del podarimo naprej zainteresiranim društvom, del pa predamo bukvarni. Ker darovalci podarjajo zelo dobro ohranjene knjige, ki pa jih ne uvrstimo v lastno zbirko, ker imamo že zadostno število izvodov, bomo tudi v letu 2026 takšno gradivo ponudili uporabnikom in obiskovalcem za simbolični prispevek. Denarni prispevki, ki so zbrani na tak način, se pretežno namenijo nakupu gradiva in izvedbi dejavnosti za obiskovalce.

Knjige opremimo z dobro vidno oznako »Bukvice za vsakogar« in izpostavimo pri pultu v osrednji knjižnici. Med ponujenim gradivom je tudi takšno, ki smo ga izločili iz knjižnične zbirke in ni preveč obrabljeno ali zastarelo. Namen ponudbe je povečati dostopnost do knjig uporabnikom in bralcem v našem okolju, prav tako je pomemben vidik ohranjanje uporabnosti knjige, za katero še obstaja interes za uporabo. S tem prispevamo k odnosu do knjig in dobrin nasploh ter k varovanju okolja z zmanjševanjem zavrženih stvari.

2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice, do portala elektronskih knjig COBISS Ela, do portala elektronskih zvočnih knjig Audibook in portala BSF – Baza slovenskih filmov

Koroške knjižnice se vsako leto dogovarjamo o številu in vrsti baz podatkov, ki jih v okviru območnih nalog omogoči Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki kot študijska knjižnica in največja koroška knjižnica izvaja območne naloge na Koroškem. Dostop

do podatkovnih baz je tako omogočen vsem obiskovalcem koroških knjižnic, kar je pomemben del ponudbe sodobne knjižnice in za uporabnike, ki vedno več iščejo elektronske poti do verodostojnih informacijskih virov tudi zelo uporaben vir podatkov. V letu 2026 bo najverjetneje uporabnikom omogočen dostop in članom tudi oddaljen dostop do obsežne zbirke strokovnih člankov iz elektronskih publikacij Ebsco hosta, do elektronske baze Press Reader in do Arhiva časopisa Večer.

Knjižnica Radlje ob Dravi zagotavlja svojim uporabnikom od 17. 6. 2024 dostop do portala COBISS Ela – izposojajo e-knjig, ki jih na portalu zagotavljajo slovenski založniki. Ob koncu leta 2025 je bilo članom naše knjižnice na razpolago 2.434 naslovov knjig. Knjižnica omogoča izposojajo z vključitvijo naslovov v svojo zbirko in plača po dejansko izposojenih licencah. Portal COBISS Ela omogoča večji nabor e-knjig več slovenskih založnikov. Z e-knjigami želimo predvsem dopolniti ponudbo tistih aktualnih naslovov, po katerih je več povpraševanja. Posamezni naslov e-knjige je namreč lahko istočasno izposojen pri več članih.

Knjižnica svojim članom zagotavlja tudi dostop do elektronskih zvočnih knjig na portalu Audibook. Trenutno je članom na razpolago 600 naslovov leposlovnih in strokovnih del. Zvočne knjige so zanimive predvsem za člane, ki imajo težave z vidom ter za člane, ki so vajeni poslušanja tovrstnih vsebin zaradi narave dela ali življenjskih navad.

Članom zagotavljamo tudi brezplačno izposojajo slovenskih filmov na portalu BSF – Baza slovenskih filmov. Dostop do portala je urejen enako kot do vseh drugih spletnih storitev knjižnice: s člansko izkaznico in veljavnim geslom.

2.3 Strokovno bibliotekarsko delo

Vso pridobljeno gradivo bomo strokovno obdelali in ga dali uporabnikom knjižnice čim prej na razpolago. Strokovna obdelava gradiva obsega:

- vsebinsko obdelavo – vnos v računalniško bazo podatkov, ureditev podatkov;
- tehnično obdelavo – žigosanje inventarizacijo ovijanje, lepljenje nalepk itd.;
- spremljanje podatkov in priprava obdobjnih poročil in statističnih podatkov;
- statistično obdelavo letnega prirasta in temeljne zaloge gradiva,
- druge dejavnosti za oblikovanje in vzdrževanje knjižničnih zbirk (urejanje, odpis, spremljanje, vrednotenje),
- dejavnosti za promoviranje knjižnične zbirke, objavljanje novosti, prispevki na portalu Dobreknjige.si, oblikovanje dejavnosti in podobno.

Strokovno delo poteka v programu za knjižnice na portalu Cobiss. Za uspešno in nemoteno delo je potrebno aktivno in pozorno sledenje spremembam ter permanentno izobraževanje za uporabo sistema.

3 INFORMACIJSKA SLUŽBA

Informacijska služba je organizirana v vseh enotah knjižnice in jo izvajajo vsi zaposleni, ki delajo z uporabniki.

3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij

Informacijska služba za uporabnike bo zajemala:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in rabo vseh vrst informacijskih virov,
- neposredna pomoč pri iskanju gradiva,
- dajanje vseh vrst informacij (osebno, ob obisku in telefonsko),
- pomoč uporabnikom pri uporabi referenčnega in drugega gradiva v knjižnici,
- informiranje osnovnošolcev in dijakov v okviru projekta Rastem s knjigo in s programi za osnovnošolce različnih starosti, ki smo jih oblikovali s poudarkom na prilagoditvi njihovi starosti in potrebam.

3.2 Informiranje uporabnikov

Uporabnike bomo informirali o storitvah knjižnice, novostih in prireditvah s pisnimi sporočili, s pomočjo oglaševanja na oglasnih deskah, preko Radia Radlje, spletne strani knjižnice, napovednika prireditev in socialnih omrežij.

4 MATIČNA SLUŽBA

Knjižnica Radlje ob Dravi je odgovorna za strokovno delo knjižnic na svojem območju. Kot matična knjižnica bomo skrbeli za:

- strokovnost knjižničarskega poslovanja,
- seznanjanje z novostmi na področju bibliotekarstva,
- vodenje ustrezne nabavne strategije in oblikovanje ustreznih knjižničnih zbirk,
- centralno obdelavo gradiva.

5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Knjižnica Radlje ob Dravi bo tudi v letu 2026 skrbela za zbiranje, selekcijo in obdelavo domoznanskega gradiva.

Nadaljujemo tudi z evidentiranjem člankov z domoznansko vsebino in sodelujemo v koroških domoznanskih projektih, predvsem s koroškim muzejem in koroško območno knjižnico.

Na področju domoznanske dejavnosti je pomembno obveščanje in informiranje založnikov kot so razna društva in ustanove ter samozaložnikov o postopkih izdajanja publikacij in obveznem izvodu ter ozaveščanje o pomenu prisotnosti publikacij v knjižnični zbirki splošne knjižnice.

6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV

Sodobna tehnologija in prilagajanje knjižničnih storitev potrebam uporabnikov zahtevata od zaposlenih, da se nenehno strokovno izobražujejo in izpopolnjujejo. V letu 2026 se bomo udeležili:

- izobraževanj, ki jih pripravljajo strokovne organizacije: NUK, Združenje splošnih knjižnic, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije-ZBDS, posamezna društva bibliotekarjev,

- tečajeve za izboljšanje dela v sistemu COBISS, ki jih izvajata IZUM v Mariboru in NUK v Ljubljani,
- izobraževanj in predstavitev dobrih praks v organizaciji posameznih splošnih knjižnic,
- izobraževanj v izvedbi Učnega centra MKL,
- strokovnih ekskurzij v druge slovenske knjižnice,
- drugih izobraževanj in usposabljanj, ki so nujna za nemoteno delo v knjižničarski stroki.

Določen del izobraževanj bo potekal tudi na daljavo z udeležbo v dejanskem času ali s proučevanjem izobraževalnih gradiv na spletu. Predvidevamo, da se bo vsak zaposleni v letu 2026 udeležil vsaj enega strokovnega izobraževanja izven knjižnice ter vsaj enega izobraževanja na daljavo ali v matični knjižnici.

Knjižničarka, ki je zaposlena od junija 2025 se bo udeležila potrebnih strokovnih izobraževanj in pristopila v zimskem roku v letu 2026 k opravljanju strokovnega izpita.

Zaposleni smo se že v letu 2024 začeli intenzivneje seznanjati z možnostmi strokovnih povezovanj v tujini s ciljem izmenjave različnih dobrih praks. Z izobraževanji ter pridobivanju informacij na tem področju bomo v letu 2026 nadaljevali ter resno načrtovali izvedbo katerega od programov mobilnosti zaposlenih, na primer Erasmus+. Seveda bo to lažje izvedljivo, ko pridobimo nove strokovne delavce.

Na pobudo Koroške osrednje knjižnice – KOK, ki je tudi naša območna knjižnica, so se v novembru 2024 vzpostavila strokovna izobraževanja Koroške dobre prakse. Predvideva se, da bodo potekale enkrat letno, vsakič v drugi koroški knjižnici. V njih bo vsaka koroška knjižnica predstavila eno od svojih dejavnosti. Na prvih koroških praksah 6. 11. 2024, so tri strokovne delavke naše knjižnice predstavile naš program za osnovnošolce po razredih: tako dobre izkušnje, kot izzive s katerimi se pri izvajanju srečujemo. Druge Koroške dobre prakse so potekale v Knjižnici Radlje ob Dravi, na katerih sta dve strokovni delavki predstavili knjižne čajanke, ki jih izvajamo z OŠ Muta. Za leto 2026 se bomo odločili o vsebini, ki jo bomo predstavljali na podlagi preostalih prijavljenih vsebin.

7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI

Vsa dejavnost knjižnice bo namenjena bralcem in iskalcem informacij. Zagotavljali jim bomo:

- vsestransko uporabo gradiva in informacijskih virov;
- dostopnost do vseh baz podatkov – pomoč pri iskanju knjižnega gradiva;
- izročanje gradiva v čitalnici,
- izposajo gradiva na dom;
- naročanje in rezervacije knjižničnega gradiva;
- medknjižnično izposajo gradiva iz drugih knjižnic v Sloveniji.

7.1 Odpiralni čas

Redni odpiralni čas ostaja enak, kot smo ga vzpostavili v septembru 2024 in je v vseh enotah usklajen z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic.

Počitniški odpirani čas, ki velja v juliju in avgustu, se v letu 2026 poveča skupno za 5 ur tedenske odprtosti in sicer v KK Vuzenica za dodatnih 5 ur ob petkih.

V letu 2026 bo Knjižnica Radlje ob Dravi skupno z vsemi enotami imela za uporabnike naslednji **redni odpiralni čas (od 1.1. do 30. 6. in od 1. 9. do 31. 12.):**

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	Tedensko število ur
Radlje ob D.	9-17	9-17	8-17	9-17	7-15	8-12	45
Muta		12-17	10-15	12-17	10-15	-	20
Vuzenica	12-17	10-15	12-17		10-15	-	20
Podvelka	9-12 in 13-17	-		11-17	-	-	13
Ribnica na Pohorju	-	9-12 in 13-17		12-15	-	-	10
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:	22	25	19	22	18	4	110

Počitniški odpiralni čas, ki velja od 1. julija do 31. avgusta 2026:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	tedensko število ur
Radlje ob D.	9-17	9-12	9-17	9-15	9-15	8-12	-	35
Muta	-	12-17	-	-	10-15	-	-	10
Vuzenica	12-17	-	-	-	10-15	-	-	10
Podvelka	-	-	-	12-17	-	-	-	5
Ribnica na Pohorju	-	14-17		-	-	-	-	3
Kapla	-	-	-	-	-	-	-	
SKUPAJ:	13	11	8	11	16	4		63

Posebnost v letu 2026: v četrtek, 24. in v četrtek, 31. decembra bodo knjižnice v Radljah, na Muti in v Podvelki odprte od 8. do 12. ure. Knjižnica Ribnica na Pohorju bo zaprta.

7.2 Uporabniki knjižnice

Člani knjižnice so uporabniki, ki se vpišejo v skladu s poslovníkom knjižnice, ob vpisu sprejmejo pogoje članstva, kar potrdijo s podpisom na vpisni izjavi. V registru članov se vodijo podatki o aktivnih članih in o članih, katerih podatki se po preteku enega leta po izteku članstva ne

izbrišejo zaradi vnese opombe, nepravilnega dolga ali izposojenega gradiva. V registru članov je tako v letu 2025 dobrih 25 % prebivalcev.

Število aktivnih članov je eden izmed pokazateljev uspešnega delovanja knjižnice. Tudi v letu 2026 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico Radlje in njene enote **vsaj enak odstotek prebivalcev, kot v letu 2025 – to pomeni člane, ki bodo knjižnico obiskali vsaj enkrat v letu. Predvsem si moramo prizadevati v tistih okoljih, kjer ugotavljamo, da je vpis in uporaba knjižnice nižja.**

Vpisovanje novih članov bomo spodbujali s:

- podarjeno enoletno članarino, če se bo član včlanil v mesecu aprilu ali v novembru,
- uvedbo možnosti nakupa bona za članarino,
- uvedbo možnosti trimesečnega članstva in plačilom nižje članarine. Ta možnost bo namenjena odraslim zaposlenim osebam,
- z dejavnostmi in prireditvami za promocijo branja za različne ciljne skupine,
- z izboljšanimi strategijami obveščanja javnosti, da dosežemo tudi potencialne člane knjižnice in jim predstavimo ponudbo knjižnice.

7.3 Stroški uporabe knjižnice za uporabnike in člane

V letu 2026 se je prvič po letu 2022 povišala letna članarina. Povišali smo tudi strošek izdelave nove članske izkaznice v primerih, če se izkaznica izgubi in strošek obdelave gradiva v primerih nadomeščanja izgubljenega gradiva. Pri povišanju smo upoštevali draženje stroškov in višino članarin ter zamudnin v ostalih koroških splošnih knjižnicah. Ponudba knjižničnih storitev je v knjižnicah Slovenj Gradec, Dravograd in Radlje ob Dravi primerljiva in posledično je upravičeno, da sta članarina ter zamudnina vsaj zelo podobni, če ne izenačeni.

Knjižnica Radlje ob Dravi zaračunava članom **članarino, ki bo v letu 2026 znašala:**

- za odrasle zaposlene: 12 €,
- za študente, kmete, gospodinje in upokojene: 6 €,
- članarina za tri mesece: 3 €. To članarino bo potrebno poravnati ob vpisu, medtem ko je ostale članarine možno plačati v roku treh mesecev od vpisa ali od podaljšanja članstva.
- kot spodbudo k včlanitvi odraslih prebivalcev bomo ponudili nakup bonov za letno članarino v vrednosti 12 in 6 €. Ob primerni promociji te možnosti, bi se lahko povečalo število odraslih članov, sploh tistih, ki mogoče že koristijo storitve knjižnice, vendar za to ne uporabljajo svoje izkaznice.

Članstvo je v Knjižnici Radlje v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic brezplačno za otroke in mlade do 18. leta starosti ter za brezposelne osebe, ki so registrirane na Zavodu za zaposlovanje.

Knjižnica zaračunava zamudnino za nepravčasno vrnjeno gradivo s ciljem, da gradivo v knjižnicah čim bolj kroži in doseže čim večji krog uporabnikov. Zamudnina bo v letu 2026 znašala:

- za vsako enoto gradiva 0,20 € na dan.

Knjižnica člane ob nepravčasni vrnitvi gradiva obvešča z opomini, za katere od leta 2025 zaračunava administrativne stroške pošiljanja posameznih opominov, kar bo v letu 2026 ostalo enako:

- strošek pošiljanja 1., 2. in 3. opomina: 1,5 €
- strošek pošiljanja 4. opomina: 3,5 €.

Knjižnica zaračunava članom knjižnice medknjižnično izposojeno gradivo iz knjižnic po Sloveniji in sicer za enoto gradiva 10 €. Medknjižnična izposoja gradiva iz koroških splošnih knjižnic je za člane vseh koroških splošnih knjižnic brezplačna. Stroške pošiljanja krije osrednja območna knjižnica Ravne.

Knjižnica v skladu s Pravilnikom o splošnih pogojih poslovanja zaračunava **stroške, ki so povezani z neposredno uporabo knjižničnih storitev**: izgubljena izkaznica, fotokopiranje iz gradiva knjižnice, tiskanje in podobno ter **stroške, ki nastanejo pri neposredni uporabi knjižničnega gradiva**: izgube gradiva, poškodbe na gradivu in podobno. Vsi predvideni stroški in načini njihove določitve so navedeni v ceniku knjižnice.

Knjižnica je v letu 2026 dodala na svoj cenik tržne dejavnosti, ki jih knjižnica lahko izvaja v skladu s predpisi in dopolnitvijo v odloku o ustanovitvi z dodanimi dejavnostmi po klasifikacijah:

- najem prostora galerije – cena v skladu s pravilnikom Občine Radlje ob Dravi.

7.4 Načrtovanje obiska in izposoje

V letu 2026 načrtujemo, da bomo na dom in v knjižnico izposodili vsaj toliko gradiva, kot v letu 2025, seveda, če ne bo izrednih dogodkov ali razmer, ki bi vplivale na dostopnost knjižničnih storitev. Na ohranjanje že doseženega obsega izposojenega gradiva lahko vplivamo predvsem s premišljenim izborom kupljenega gradiva in z dejavnostmi za spodbujanje branja. Tudi v letu 2026 bomo razvijali različne oblike obveščanja o kvalitetnem čtivu in priporočil za branje po različnih poteh in v različnih oblikah:

- priporočila in povezave do informacij o knjigah na spletni strani knjižnice,
- označevanje nagrajenih knjig,
- vzdrževanje in oblikovanje sistemov medsebojne izmenjave informacij o knjigah,
- izvajanje bralne značke za odrasle,
- izvajanje vodenih pogovorov o knjigah,
- sezname novosti na spletni strani knjižnice,
- tematske razstave knjig,
- spodbujanje izposoje in uporabe e-knjig na portalu COBISS Ela,
- vzdrževanje in dopolnjevanje tematskih seznamov knjig za mlade »Mladi berejo...Izbrano«,
- spodbujanje uporabe spletnega portala o dobrih knjigah Dobreknjige.si, ki ga vsebinsko gradijo strokovni delavci splošnih knjižnic, tudi ena strokovna delavka v Knjižnici Radlje.

V letu 2026 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico čim več obiskovalcev, kar je v današnji sodobni potrošniški družbi vedno težje. Knjižnice namreč za pozornost uporabnikov konkuriramo s številnimi ponudniki, ki nudijo povsem druge možnosti za preživljanje prostega časa. Naš potencial je ustrezna in aktualna knjižnična zbirka ter premišljen izbor prireditev in

dejavnosti v specifičnem okolju knjižnice, ki pa pogosto zahtevata veliko več finančnih sredstev, kot jih prejmemo od občin ustanoviteljic in države. V letu 2026 želimo vsaj obdržati nivo obiska iz leta 2025 in menimo, da je že to dosežek. Predvsem knjižnična zbirka, ki se v preteklih nekaj letih ni ustrezno dopolnjevala, je lahko pomemben razlog za manjši interes uporabnikov, kot tudi nezadostni kadri in sredstva za dejavnosti in prireditve za spodbujanje k branju in obiskovanju knjižnice.

8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI

Knjižnica bo tudi v letu 2026 skrbno izbirala prireditve, da se doseže čim več ciljev, ki si jih pri teh aktivnostih zadamo; predvsem na področju spodbujanja branja in uspešnega predstavljanja raznolikosti knjižničnih storitev, ki jih sodobna knjižnica nudi uporabnikom v različnih življenjskih obdobjih.

Dejavnosti bomo organizirali v vseh krajevnih knjižnicah, največ pa seveda v osrednji knjižnici v Radljah. V posameznih krajevnih knjižnicah bomo tako izvedli predvsem prireditve, za katere dobimo pobudo iz okolja in v sodelovanju s pobudniki, ki so po večini društva, osnovne šole in druge organizacije ter skupine.

Po vseh enotah knjižnice bomo tudi v letu 2026 izvedli prireditve, ki so že utečene in nekakšne stalnice v ponudbi knjižnice.

Tudi v letu 2026 bomo predvsem pri pripravi razstav sodelovali z JSKD, območno enoto Radlje in s Koroško galerijo likovnih umetnosti.

Posebno skrb bomo tudi v letu 2026 posvečali delu z mladimi bralci in prirejali prireditve, ki so povezane z branjem in knjigo.

Za boljšo prepoznavnost in povezanost dogodkov za spodbujanje branja bomo mesec april 2026 v celoti posvetili tovrstnim dogodkom, med katere uvrščamo:

- zaključek bralne značke za odrasle s povabljenim literarnim gostom in podelitvijo knjižnih nagrad,
- zaključek knjižnih čajank s podelitvijo simboličnih nagrad,
- izvedbe oblik spodbujanja k branju za osnovnošolce 4., 5. in 6. razredov vseh osnovnih šol na našem območju,
- kino v knjižnici za predšolske otroke in osnovnošolce.

8.1 Prireditve za otroke in mladino

PRAVLJICA POTUJE – mesečne pravljичne ure po vseh enotah knjižnice

Potekale bodo od oktobra do aprila, praviloma enkrat mesečno v osrednji in v vseh krajevnih knjižnicah.

Pravljična ura se bo izvajala v dopoldanskem času v dogovoru in sodelovanju z vrtci.

Cilj izvajanja pravljičnih ur, ki jim sledi pogovor ter ustvarjalna delavnica ali igra je doživetje otroške literature in pomeni nekoliko drugačno bralno izkušnjo v okolju knjižnice, ki je tudi sicer spodbujajoče za mlade bodoče bralce. Na pravljičnih urah se predstavi kvalitetna slovenska kot tudi tuja otroška literatura, posredno predstavi novosti in izpostavi klasične ter sodobne ustvarjalce: ne samo pisatelje, temveč tudi prevajalce in v veliki meri ilustratorje.

PRILOŽNOSTNE PRAVLJIČNE URE ali PREDSTAVE

Organizirali jih bomo v skladu s kadrovskimi in drugimi možnostmi ob prazniki, ki so povezani z literaturo: v februarju ob slovenskem kulturnem prazniku, v aprilu ob mednarodnem dnevu knjig za otroke ali ob slovenskih dnevih knjige, v oktobru ob dnevu izvirne slovenske slikanice in v decembru. Takrat se dogovorimo z vrtci in ponekod tudi šolami. Nekatere obiščemo v njihovih okoljih, druge povabimo v knjižnico; odvisno od razdalje. Če pravljичnemu pripovedovanju sledi ustvarjanje, izdelke razstavimo v knjižnicah.

VRTCI SE PREDSTAVLJAJO

Po dogovoru z vrtci bomo omogočili skupinam, da se predstavijo in sodelovali po organizacijski plati.

RAZRED NA OBISKU V KNJIŽNICI

Po dogovoru s posameznimi šolami bomo v letu 2026 organizirali predstavitvene ogled knjižnice, in sicer: za otroke, ki obiskujejo vrtec, za učence osnovnih šol, za šolo s prilagojenim programom in za srednjo šolo Muta.

USTVARJALNA SREČANJA za otroke

Bodo tako kot je že utečeno potekala od januarja do marca in od oktobra do decembra dvakrat mesečno ob ponedeljkih med 17. in 19. uro v knjižnici v Radljah. Hkrati potekajo ustvarjalna srečanja za odrasle. Za otroke so srečanja brezplačna, saj se ustvarja z naravnimi in odpadnimi materiali.

PRAVLJIČNI DEVŽEJI so kuverte z navodili in osnovnim materialom za izdelavo preprostega izdelka. Predvideno je, da devžej otroci odnesejo domov in doma ustvarjajo. Lahko pa izdelek naredijo tudi v knjižnici. Na razpolago so v vseh koroških splošnih knjižnicah in v vseh naših enotah. Pravljični devžeji so tematsko vezani na letni čas in se vsake tri mesece spremenijo. Vsako četrletje idejo z navodili in primerom prispeva ena koroška knjižnica.

RASTEM S KNJIGO za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednje šole

V okviru projekta "Rastem s knjigo : slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu", ki je zasnovan s strani Ministrstva za kulturo, Ministrstva za šolstvo in šport ter v sodelovanju s slovenskimi splošnimi knjižnicami, nas vsako leto obiščejo generacije sedmošolcev, za katere pripravimo program, ki zajema: predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje, predstavitev elektronsko dostopnih storitev knjižnice in elektronskih gradiv ter motivacijo za branje. Ob obisku je vsakemu sedmošolcu podarjeno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Sedmošolci vseh petih šol in dveh podružničnih šol nas bodo predvidoma obiskali do konca šolskega leta, torej do junija 2026.

V projekt so zajeti tudi dijaki prvih letnikov srednjih šol, tako bodo Knjižnico v Radljah predvidoma do junija 2026 obiskali dijaki srednje šole na Muti.

Program vsako leto nekoliko prilagodimo in posodobimo, da ustreza sodobnim potrebam mladih uporabnikov knjižničnih storitev.

KNJIŽNE ČAJANKE v osnovni šoli izvajamo v sodelovanju z OŠ Muta. Učenci berejo knjige na določeno temo in branje zaključijo s pogovorom, na katerega povabimo strokovnjaka z obravnavanega področja. Dejavnost aktivno spremljamo in prilagajamo v sodelovanju s šolo. V šolskem letu 2025/2026 bodo za tretjo triado izvedene tri čajanke in za drugo triado dve čajanki. Zaključno prireditev knjižnih čajank v aprilu 2026 bodo pripravili učenci, ki so sodelovali na obeh stopnjah. Prireditev je za starše, učitelje, zaposlene iz splošne knjižnice in ostale učence. Sodelujoči učenci in mentorica pripravijo program, s katerim predstavijo čajanke, Knjižnica

Radlje ob Dravi pa podeli nagrade sodelujočim. Na tak način osnovnošolci berejo in se pogovarjajo o temah, ki jih zanimajo in zadevajo ter se srečajo z ljudmi, ki z njimi delijo svoje izkušnje.

POČITNIŠKI PROGRAM za osnovnošolce in dijake: POČITALCI

V poletnih počitnicah od leta 2017 za osnovnošolce in srednješolce izvajamo dejavnost Počitalci – počitniški bralci, ki je zelo učinkovita in jo bomo v enaki obliki izvedli tudi v počitnicah 2026. Sodelujoči za prebrano knjigo, ki jo je potrebno tudi na kratko opisati, prejmejo nalepko. Knjiga mora biti primerna starosti sodelujočega. Določeno število prebranih knjig – zbranih nalepk prinaša nagrade. Na tak način smo za branje motivirali številne otroke, ki zagotovo svojega prostega časa ne bi preživel s knjigo. Odmevna je tudi prireditev na koncu, na kateri še izžrebamo nagrajence.

V času poletnih počitnic bomo izvedli tudi ustvarjalne ponedeljke za otroke in uredili počitniško igralnico.

POČITNIŠKI PROGRAM za predšolske otroke: MINI BRALEC

V poletnih počitnicah 2023 smo za predšolske otroke oblikovali in prvič izvedli bralno akcijo, ki vključuje seveda tudi družine predšolskih otrok, ki praviloma še ne berejo sami. Zaradi odličnega odziva bomo akcijo izvajali tudi v počitnicah 2026.

SOVICA V VRTCU je nova oblika spodbujanja družinskega branja in obiskovanja knjižnice, ki smo jo v sezoni oktober 2019 - april 2020 izvajali prvič, pa še takrat v okrnjeni obliki zaradi epidemije. Dejavnost je oblikovana tako, da povezuje knjižnico, vrtce in družine s predšolskimi otroki. Otroci s starši obišejo knjižnico, si izposodijo knjige s priporočilnega seznama in jih doma prebirajo. V vrtcu otroci predstavijo prebrane vsebine. To obliko branja bomo v šolskem letu 2025/2026 izvajali v enotah: Radlje, Muta, Podvelka, Ribnica na Pohorju in Vuzenica za skupno 31 skupin otrok iz vrtcev.

KNJIŽNE URE so oblika sodelovanja posamezne skupine iz vrtca, ki na podlagi izdelanega vsebinskega programa obiskuje knjižnico v posameznem šolskem letu. Trenutno potekajo knjižne ure četrto sezono v knjižnici Podvelka za skupino iz vrtca v Podvelki. Otroci z mentoricama: vzgojiteljico in knjižničarko na zaključku šolskega leta predstavijo vsebine in knjige, ki so jih v knjižnici spoznavali ter dejavnosti, ki so jih v knjižnici ali v vrtcu na podlagi tega izvedli. Vsebinsko bogat program je odlična oblika spodbujanja branja, raziskovanja in uporabe knjige kot informacijskega vira v zgodnjih letih malih bralcev.

»BODI KUL, BERI FUL« - Projekt branja za mlade od 13. – 18. leta

V letu 2026 načrtujemo sodelovanje pri projektu, ki ga je zasnovala Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika in se je razširil na vse koroške knjižnice. Cilj je spodbujati bralno motivacijo, seznaniti mlade s kakovostno literaturo in vzgajati bralce za vse življenje.

Akcija, ki je namenjena mladim od 13. do 18. leta, poteka vsako leto od oktobra do marca in se s sklepno prireditvijo ter podelitvijo priznanj slavnostno zaključuje v aprilu. Pri projektu sodelujejo osnovne in srednje šole.

PROGRAMI ZA osnovnošolce – so programi, ki jih knjižnica oblikuje za posamezne razrede osnovnih šol in predstavi osnovnim šolam svojega območja na skupnem sestanku:

1. triada:

- tematika: dogovorjena za vsak razred glede na učni načrt ali izbiro aktualne slikanice;
- oblike: pravljurna, igra, kviz, uganke, risanje (v najbližji enoti knjižnice ali izjemoma v šoli in potem razstava risbic);

- termin obiska: kadarkoli v letu.
- 4. razred:
 - tematika: Pot knjige;
 - oblika: vsebino in gradiva je izdelala Javna agencija za knjigo, v knjižnici smo prilagodili za naše razmere;
 - termin obiska: april.
- 5. razred:
 - tematika: Skrivnost izginulih črk;
 - oblike: vsebino in gradiva je izdelala Javna agencija za knjigo, v knjižnici smo prilagodili za naše razmere;
 - termin obiska: april.
- 6. razred:
 - tematika: pisatelj Primož Suhodolčan in njegove knjige;
 - oblike: predstavitev, pogovor, naloge;
 - termin obiska: april.
- 7. razred:
 - Rastem s knjigo – program se posodablja glede na razmere in morebitne spremembe s strani JAK. Učenci prejmejo tudi knjigo za darilo;
 - termin obiska: predlagano od oktobra do decembra – da se lahko prejete knjige vključijo v programe spodbujanja branja v šoli.
- 8. razred:
 - tematika: COBISS, Moja knjižnica, mCobiss
 - oblike: predstavitev digitalne poti do knjižnice, uporaba portala COBISS+ na računalnikih in mCOBISS-a na telefonih;
 - termin obiska: v prvih mesecih šolskega leta oziroma kadarkoli.
- 9. razred:
 - tematika: kako poiskati zanimivo čtivo, kako dostopati do elektronskih in do zvočnih knjig;
 - predstavitev portalov Dobreknjige.si, Audibook in Biblos ter preizkus delovanja na knjižničnih računalnikih ali telefonih;
 - termin obiska: kadarkoli v letu.

Osnovne šole se odločijo za posamezni program in individualno dogovorijo v okviru predlaganega obdobja. Cilj knjižnice je, da vsi osnovnošolci enkrat v šolskem letu organizirano obiščejo svojo najbližjo splošno knjižnico. Dejavnosti se namreč, razen Rastem s knjigo, izvedejo v krajevnih knjižnicah.

DODATNI PROGRAM

Občasno in priložnostno bomo organizirali različne **dejavnosti za otroke**: videoure, vodene ogleda tematskih in likovnih razstav in podobno.

V času jesenskih, zimskih in pomladanskih počitnic bomo v kolikor bodo dopuščale kadrovske razmere, pripravili **program za otroke in mlade** v povezavi in s sodelovanjem Društva prijateljev mladine Radlje ali samostojno.

Še več in tesneje bomo sodelovali z Razvojno socialnim zavodom Radlje ob Dravi (prej zavod ŠKTM), ki izvaja različne dejavnosti, predavanja, izobraževanja in druge oblike koristnih druženj za različne ciljne skupine. Nekatero dejavnosti bomo izvedli v naših knjižnicah – po presoji in v dogovoru.

8.2 Prireditve za odrasle

Tako kot izvajamo doslej, se bomo tudi v letu 2026 trudili izbrati in organizirati prireditve, ki bodo čimbolj zadovoljile naše obiskovalce in zadostile interesom čim več ljudi. Tesneje se bomo povezali z drugimi izvajalci v našem okolju, da se bodo naše aktivnosti dopolnjevale in ne podvajale.

LITERARNI VEČERI IN PREDSTAVITVE KNJIG

Priredili bomo literarne večere, na katerih se bomo srečali s pisatelji in pesniki ter predstavitve knjig z različnih strokovnih področij. Izbiramo aktualne teme in knjige. Pri predstavitvah damo prednost pisateljem, katerih dela smo uvrstili na priporočilni seznam bralne značke za odrasle v aktualni sezoni.

BRALNO – POGOVORNA SREČANJA in BRALNI KLUB, ki trenutno potekajo enkrat mesečno v Knjižnici na Muti in v Radljah v dopoldanskem času ter bralni klub v Radljah v večernih urah, bomo izvajali tudi v letu 2026. Ob vpisovanju udeležencev bralne značke Korošci pa bukve beremo v sezoni 2025/2026 bomo ponovno preverili pripravljenost udeležbe na bralnih srečanjih in na željo zainteresiranim poslali informacije o bralnih srečanjih. Zaznan je povečan interes za tovrstna druženja, zato se že pripravljamo na širitev in posodobitev te dejavnosti. Cilj knjižnice je, da oblikuje več bralnih klubov, oz. skupin, ki obravnavajo knjige z različnih področij ali zahtevnostnih stopenj, da je s tem omogočena širša izbira za vključevanje bralcev po osebnih interesih. Za omogočanje več bralnih skupin nameravamo vključiti več zunanjih sodelavcev, oziroma prostovoljcev.

BRALNE URE

Bralne ure izvajamo v domu za starejše občane Hmelina v Radljah. Izvedemo jih praviloma enkrat na dva meseca po dogovoru ali ob različnih priložnostih. V sezoni 2025/2026 so se srečanja že začela izvajati na tematiko: po Sloveniji s knjigo v roki. Udeleženci ob branju, poslušanju ter pogovoru med seboj delijo bogate življenjske izkušnje.

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA

Knjižnica je v letu 2019 postala demenci prijazna točka DPT, kar pomeni dodatno usposobljenost vseh delavcev knjižnice, posebej tistih, ki prihajajo v stik z uporabniki. Dodatna usposobljenost zajema znanje in veščine, ki omogočajo, da pomagamo tako osebam, ki so zboleli, kot svojcem, ki v knjižnici iščejo informacije o bolezni. DPT pomeni za knjižnico tudi, da bomo prepoznavali potrebe in spremljali ponudbo in kot javno dostopna ustanova omogočali izobraževanja, delavnice in prireditve na to tematiko.

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE »KOROŠCI PA BUKVE BEREMO«

Bralno značko pod enakim imenom izvajamo vse koroške knjižnice. Odziv bralcev je povsod zelo dober in zato bomo z bralno značko nadaljevali. Sezona se začne z oktobrom in traja do aprila. Predvidoma 23. aprila 2026 jo bomo zaključili s predstavitev knjige in obiskom pisatelja ali pisateljice.

POTOPIŠNA PREDAVANJA

Organizirali bomo vsaj 4 potopisna predavanja (januar, marec, oktober, november) in izbirali med področji, ki v knjižnici še niso bila predstavljena. Pri izbiri dajemo prednost domačinom, ki potujejo in želijo predstaviti svoja potovanja ter popotnikom, ki ob potovanjih izdajo tudi knjigo. Ob predavanjih pripravimo tematsko razstavo knjig, ki predstavljajo kraj ali deželo, ki je tema predavanja. S tem spodbudimo obiskovalce k iskanju informacij in branju.

RAZSTAVE

S preselitvijo osrednje knjižnice v stavbo Center Radlje, je knjižnica pridobila večji prireditveni in razstavišni prostor, ki ga imenujemo galerija Knjižnice Radlje. To je ločen prostor v drugem nadstropju, ki sprejme vsaj 80 obiskovalcev. V sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje in Koroško galerijo likovnih umetnosti Slovenj Gradec bomo skrbeli, da se bodo v prostoru prirejale razstave likovnih in drugih del. Namenjen pa bo tudi večjim prireditvam, koncertom, predstavam, ki jih bomo izvedli sami ali v sodelovanju z drugimi ustanovami in zavodi.

RAZSTAVE V RAZSTAVNIH VITRINAH

V razstavnih vitrinah bomo organizirali razstave manjših predmetov in k razstavljanju povabili posameznike, društva, skupine.

TEMATSKE RAZSTAVE knjižničnega gradiva

Občasno in priložnostno razstavimo gradivo na določeno temo, ki je lahko spominski dan, pomemben dogodek, rojstni dan ali obletnica slovenskega pisatelja. Razstavljeno gradivo je namenjeno izposoji. Tudi v letu 2026 bomo na tak način izpostavili tako strokovno kot leposlovno literaturo.

USTVARJALNA SREČANJA in USTVARJALNE DELAVNICE: v knjižnici bomo še vedno ustvarjali in se družili na mesečnih ustvarjalnih srečanjih za otroke in odrasle vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od oktobra do marca ter ob priložnostnih ustvarjalnih delavnicah.

ROČNODELSKE DELAVNICE

Na pobudo uporabnikov in prostovoljcev, ki so pripravljeni predajati svoje ročnodelsko znanje, bomo organizirali tovrstne delavnice, oziroma srečanja. V jeseni 2026 načrtujemo preizkušanje te ideje v praksi. Če bodo izkušnje pozitivne in bo izražen interes, jih bomo uvedli v program dejavnosti tudi v prihodnje.

POČITNIŠKI PROGRAM za odrasle

V poletnih počitnicah bomo za odrasle obiskovalce uredili kotiček za starše z revijami in knjigami, ki bi jim bile zanimive.

DEJAVNOSTI ZA SPODBUJANJE VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Organizirali bomo razne dejavnosti, predavanja, delavnice, ki so jih ustanove, društva ali posamezniki pripravljene izvesti z namenom spodbujanja vseživljenjskega izobraževanja. Kljub nezadostnim sredstvom za tovrstne dejavnosti, lahko velik del dejavnosti izvedemo v povezavi z osnovno dejavnostjo knjižnice – s promocijo knjig z različnih področij. Dogovori na tem področju nastajajo sproti in glede na aktualno ponudbo ter potrebe v našem okolju.

Ker se še vedno pojavljajo potrebe po usposabljanju za uporabo sodobne računalniške in druge komunikacijske tehnologije pri starejših, bomo po dogovorih s posameznimi skupinami zainteresiranih uporabnikov, izvedli usposabljanja za uporabo računalnika, ki smo ga imenovali Kaj brati – kje iskati? Program usposabljanja je ustrezen tako za odrasle kot za mladino.

PIREDITVE V OKVIRU DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Zaradi premalo strokovnega kadra je domoznanska dejavnost v knjižnici okrnjena, vendar se vsako leto potrudimo, da vključimo v program dejavnosti, s katerimi se predstavijo domačini ali

domač kraj. Tudi v letu 2026 načrtujemo predstavitve vsaj dveh ustvarjalcev na različnih kulturnih področjih iz našega lokalnega okolja.

8.3 Druge promocijske dejavnosti za prepoznavnost knjižnice

Prepoznavnost knjižnične dejavnosti, oziroma konkretno poznavanje možnosti, ki jih knjižnične storitve ponujajo svojim uporabnikom, je v posameznem lokalnem okolju ključnega pomena za uspešno delovanje knjižnice. Z vsakim obveščanjem, s prireditvami, z lokalno usmerjeno promocijo dejavnosti, prepoznavnost izboljšujemo, vendar manjše knjižnice ugotavljamo, da kljub vsemu prizadevanju ne uspemo doseči velikega dela potencialnih uporabnikov. Zaradi tega »izgubljam v bitki« s prodornimi in ekonomsko močnimi ponudniki pristočasnih dejavnosti. Zato se odločamo za sodelovanje v skupnih dejavnostih z drugimi splošnimi knjižnicami in ustanovami:

Na ožjem lokalnem nivoju – območju naših petih občin ustanoviteljic:

- sodelujemo z ustanovami in zavodi pri različnih dejavnostih in festivalih,
 - sodelujemo ob občinskih praznikih, ko se tudi v knjižnicah pripravljajo in izvedejo dogodki.
- Najpogosteje sodelujemo s pripravo razstav v prostorih knjižnice ali drugih predstavitev, če pa je dogajanje festivalne narave na prostem pa z ustvarjalnimi delavnicami in stojnico z »bukvicami za vsakogar«. Tudi v letu 2026 se bomo udeležili dogodkov v sodelovanju z drugimi deležniki v naših lokalnih skupnostih.

Na širšem lokalnem nivoju – območju Koroške:

- sodelujemo z ustanovami in zavodi, predvsem na področju promocije vseživljenjskega izobraževanja,
- sodelujemo s koroškimi knjižnicami pri izvedbi skupnih dejavnosti: Bodi kul, beri ful, Korošci pa bukve beremo, druge priložnostne dejavnosti.

Na nacionalnem nivoju:

- sodelujemo v skupnih promocijskih aktivnostih pod okriljem Združenja slovenskih splošnih knjižnic: Teden slovenskih splošnih knjižnic, druge priložnostne dejavnosti, kot so Gozdna knjižnica, Noč knjige,...

9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)

9.1 Oprema

V letu 2026 načrtujemo posodobitve, oziroma dokup opreme za skupno rabo v vseh knjižnicah iz lastnih prihodkov ter nakup pohištvene opreme in računalnikov za uporabnike s sredstvi posameznih občin, kot je razvidno iz tabele:

Lokacija:	načrtovana oprema v letu 2026	lastna sredstva v €	Nepovratna sredstva iz projekta v €	sredstva iz občinskih proračunov v €
Vse knjižnice	Nakup opreme za zaposlene in opreme v skupni rabi za izvedbo dejavnosti ter nadomestitev nujne opreme	4.170	0	0
Knjižnica Ribnica na Pohorju	Nakup opreme po projektu Center skupnih dejavnosti in zaboj pred vhodom za vračanje gradiva	330	1.300	800
Knjižnica Podvelka	Dva obojestranska knjižna regala in štiri klopce za knjižnico na Kapli ter zaboj pred vhodom za vračanje gradiva v KK Podvelka	0	0	3.800
Knjižnica Vuzenica	Zaboj pred vhodom za vračanje gradiva	0	0	800
SKUPAJ	11.200 €	4.500	1.300	5.400

Za potrebe izvajanja prireditev in skupnih dejavnosti ter za nujne nadomestitve opreme načrtujemo sredstva v višini 4.170 €. Vir: lastni prihodki knjižnice.

V letu 2026 načrtujemo partnersko sodelovanje v projektu LAS: Center skupnih dejavnosti, v katerem je predviden nakup določene opreme ter izvedba nekaterih dejavnosti v Ribnici na Pohorju. V primeru, da se bo načrtovan projekt izvedel, mora knjižnica zagotoviti lasten vir financiranja opreme in dejavnosti, ki bo po zaključeni izvedbi pretežno povrnjen v obliki nepovratnih sredstev. Vrednost načrtovane opreme v projektu je 1.630 €. V primeru, da se projekt ne bo izvedel, bodo sredstva namenjena nakupu opreme za skupno rabo in izvedbo dejavnosti ter nadomestitev nujne opreme.

Za dokupe potrebne opreme v posameznih krajevnih enotah načrtujemo sredstva v skupni višini: 5.400 €, kar so občine potrdile in vključile v proračune.

V skladu s potrebami, ki se pojavijo tekom leta in so bolj nujne od načrtovanega, se lahko načrti tudi spremenijo.

9.2 Prostori

Prostori osrednje knjižnice Radlje, krajevnih knjižnic Muta, Podvelka, Ribnica na Pohorju in Vuzenica so povsem ustrezni za izvajanje knjižnične dejavnosti. Prav tako je izboljšán prostorski pogoj za knjižnico v izposojevališču na Kapli, ki je z začetkom šolskega leta 2023/2024 skupaj s šolsko knjižnico preseljena iz osnovnošolske stavbe v sosednjo stavbo.

V krajevnih knjižnicah Ribnica na Pohorju in Vuzenica so knjižnični prostori sicer manjši in večinoma namenjeni knjižnični zbirki in uporabi gradiva v knjižnici, vendar se za izvajanje dejavnosti uporabljajo sosednji prostori, ki jih sicer ne beležimo kot knjižnico, ampak uporabljamo v dogovoru z lastnikoma prostorov, torej občinama.

10 FINANČNI NAČRT

Načrtovanje finančnih sredstev po sprejetih proračunih občin je razvidno iz tabele:

Finančni načrt za izvajanje knjižnične dejavnosti v letu 2026-USKLAJEN 10.3.2026:									
finančni vir:	ministrstvo	sredstva od projektov	lastna sredstva	Radlje	Muta	Vuzenica	Podvelka	Ribnica na Pohorju	SKUPAJ
Sredstva namenjena:	predvidevanje	predvidevanje	načrt	proračun	proračun	proračun	proračun	proračun	
plače zaposlenih (tudi nova zaposlitev) - po pogodbah z občinami	0		0	117.294	79.334	69.456	62.476	28.797	381.415
bo zagotovljeno z rebalansom proračuna za 2026	0		0	24.058	0	0	0	0	
Materialni stroški	0	1.200	5.500	41.785	9.132	7.996	7.192	3.315	76.120
Knjižnično gradivo	25.500		6.000	10.000	6.000	6.000	7.000	5.000	65.500
Nakup opreme	0	1.300	4.500	0	0	800	3.800	800	11.200
SKUPAJ	25.500	2.500	16.000	193.137	94.466	84.252	80.468	37.912	534.235

V finančnem načrtu smo upoštevali predvidena izplačila plač javnim uslužbencem ter predvideno rast stroškov materiala in storitev. Obsega programa knjižnice nismo povečali, pač pa se bo zaradi večjega števila zaposlenih nekoliko povečal strošek za material in storitve.

Pri načrtovanju sredstev za nakup knjižničnega gradiva smo upoštevali odločitve občin in višino sredstev po sprejetih proračunih ter predvideli sofinanciranje nakupa iz sredstev Ministrstva za kulturo v enaki višini kot v letu 2024. Točen podatek bo znan po zaključenem javnem pozivu ministrstva.

Načrtovali smo samo nujne investicije, pretežno v dokup knjižnih polic in v namestitev zabojev za vračilo gradiva izven odpiralnega časa knjižnice za tri enote: Vuzenico, Podvelko in Ribnico na Pohorju.

11 ZAKLJUČEK

Vloga knjižnice se v sodobni družbi spreminja: vedno večji poudarek pri delu knjižničarjev z uporabniki je na posredovanju zahtevnejših informacij iz verodostojnih referenčnih virov ter na intenzivnem spodbujanju branja pri vseh ciljnih skupinah uporabnikov, vključno z ranljivimi skupinami. Tovrstne aktivnosti knjižnice terjajo predane in strokovno usposobljene kadre, ki imajo stalne možnosti za dodatna izobraževanja.

Vsa naša prizadevanja so namenjena izključno delu z uporabniki knjižnice, saj želimo na vseh področjih in v vseh vidikih našega strokovnega dela izboljšati kakovost in obseg naše dejavnosti v dobro naših uporabnikov in obiskovalcev.

Program dejavnosti Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2026 je bil predstavljen in sprejet na 11. redni seji Sveta Knjižnice Radlje ob Dravi, dne 17. 2. 2026 in na 4. dopisni seji dne 10. 3. 2026.

Slavica Potnik
 direktorica